

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра початкової та дошкільної освіти

Затверджено

На засіданні кафедри початкової та
дошкільної освіти
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри _____

Силабус з навчальної дисципліни
Полікультурна компетентність учителя
(англійською мовою)
що викладається в межах ОПП
Початкова освіта
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
спеціальності 013 Початкова освіта

Львів

Назва дисципліни	Полікультурна компетентність учителя(англійською мовою)
Адреса викладання дисципліни	вул. Туган-Барановського, 7, м. Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти Кафедра початкової та дошкільної освіти
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта / Педагогіка 013 Початкова освіта
Викладач дисципліни	Деркач Юлія Ярославівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти
Контактна інформація викладача	yuliyaderkach@lnu.edu.ua.
Консультації з питань навчання з дисципліни відбуваються	Що середи, 12:30-13:30 год. (вул. Туган-Барановського, 7, м. Львів, ауд. 35) Також можливі он-лайн консультації. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/course/polikul-turna-ko...liys-koiu-movoju
Інформація про дисципліну	Зміст навчальної дисципліни розроблено таким чином, щоб надати здобувачам вищої освіти необхідні знання, обов'язкові для того, щоб поглибити знання, набути та розвинути компетенції та вміння полікультурної комунікації, вдосконалити розмовні навички сучасної англійської мови, що повинно сприяти розвитку студентів.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Полікультурна компетентність» є вибірковою дисципліною з спеціальності 013 Початкова освіта для освітньої програми Початкова освіта. Кількість кредитів-3 кредити
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення нормативної дисципліни: Метою навчальної дисципліни «Полікультурна компетентність учителя», який читається англійською мовою, є вивчення і засвоєння основних понять і категорій мови як засобу комунікації між представниками різних народів; сприяння становленню полікультурної компетентності майбутніх учителів шляхом формування у них готовності до навчання учнів в умовах багатокультурного середовища, спираючись на нові підходи до сучасної освіти.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: 1.Gudmanian A.G. Fundamental Theories of Intercultural Communication [Text] / Artur G. Gudmanian, Natalia S/ Borysenko. – К.: НАУ-ДРУК, 2010. – 72 с. 2.Gudykunst W.B. Cross-cultural and intercultural communication [Text] / William B. Gudykunst. – Thousand Oaks, CA: Sage Publications, 2003. – 312 p. 3.Jandt F.E. An Introduction to Intercultural Communication: Identifies in a Global Community [Text] / Fred E. Jandt. – 5th ed. – Thousand Oaks CA: Sage, 2007. – 444 p. 4. International Journal of Multicultural Education. 2019-2021. 5. Kim Y.Y. Becoming Intercultural: An Integrative Theory of Communication and Cross-cultural Adaptation (Current Communication: An Advanced Text) [Text] / Young Y. Kim. – Thousand Oaks: Sage Publications, CA, 2000. – 336 p. 6. Multicultural Education. Universities and research institutions in United States. 2020-2021. 7. Samovar L.A. Communication between Cultures (Wadsworth Series in Communication Studies) [Text] / Larry A. Samovar, Richard E. Porter, Edwin R. McDaniel. – 6th ed. – London: Wadsworth Publishing, 2006. – 432 p. 8. Ting-Toomey S. Communicating across Cultures [Text] / Stella Ting-Toomey. – New York, NY: The Guilford Press, 2000. – 310 p. Додаткова 1. Косенко Ю.В. Основи теорії мовної комунікації. Навчальний

	<p>посібник / Юрій Володимирович Косенко. – Суми: Сумський державний університет, 2011. – 187 с.</p> <p>2. Селіванова О.О. Основи теорії мовної комунікації: Підручник / Олена Олександрівна Селіванова. – Черкаси: Чабаненко Ю.А., 2011. – 350 с.</p> <p>3. Семенюк О. А., Паращук В. Ю. Основи теорії мовної комунікації. Навчальний посібник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2010. – 240 с.</p> <p>4. Petrick, J., Anker, A. – Communication Theory. – режим доступу – http://en.wikibooks.org/wiki/Communication_Theory.</p> <p>5. Perry, John. Pragmatics. – Cambridge: Cambridge University Press, 2011. – 178 p.</p> <p>6. Moore, R. Ontogenetic Constraints on Grice's Theory of Communication. / Pragmatic Development in First Language Acquisition./ ed. by D. Matthews. – Philadelphia: John Benjamins, 2014. – p. 87 – 105.</p> <p>7. Shannon, C.E. A Mathematical Theory of Communication. / ACM SIGMOBILE Mobile Computing and Communications Review. – Issue 1. – Vol. 5. – 2001. – p. 3 – 55.</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>48 годин аудиторних занять. 3 них 16 годин лекцій, 32 години практичних занять та 42 години самостійної роботи</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення цього курсу студент буде:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні поняття і категорії; - залежність між мовою, мовленням і комунікацією; - підходи до вивчення і моделі комунікації; - правила реплікування; - типи діалогічних єдностей; - поняття дискурсу та його типів; - принципи комунікації; - принцип ввічливості; - поняття контексту та його типів; - гендерні, культурні, полікультурні та соціальні фактори комунікації. <p>-теоретичні засади курсу теорії полікультурної комунікації;</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні характерні риси як своєї культури, так і культур народів-носіїв англійської мови і не тільки. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розрізняти мову, мовлення, комунікацію як лінгвістичні явища; - встановлювати референтні зв'язки між висловлюванням та наміром мовця; - встановлювати типи мовленнєвих актів; - визначати типи реплікування та структуру діалогів; - володіти стратегіями і тактиками спілкування; - розрізняти комунікативні імплікатури; - підбирати відповідні комунікативні маркери та хеджи; - володіти принципом ввічливості та його максимами. - вільно оперувати основними термінами і положеннями теорії полікультурної комунікації; - самостійно знаходити приклади полікультурної комунікації, що мають місце в повсякденному житті; - перекладати тексти полікультурного спрямування в межах програми дисципліни, застосовуючи теоретичні знання з теорії полікультурної комунікації; <p>Студент набуде компетентностей:</p> <p>Загальних:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність діяти на основі етичних міркувань; • Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей досягнення спільної мети; • Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатомовність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження; <p>Спеціальні (фахових компетентностей):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій; • Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи; <p>Програмні результати навчання</p> <p>Спілкуватись із професійних питань засобами державної та іноземних мов в усній та письмових формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів; організувати монологічну, діалогічну та полілогічні форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та естетичні аспекти; використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.</p>
Ключові слова	Культура, полікультура, компетентність
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, семінарських занять та консультації для підвищення результативності навчально-професійної діяльності здобувачів вищої освіти
Теми	Представлені у схемі*
Підсумковий контроль, форма	іспит
Пререквізити	Вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на компетентностях, сформованих у межах навчальних дисциплін: «Іноземна мова», «Історія української культури», «Основи комунікативної діяльності вчителя»
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, дискусія, практико-спрямовані завдання, методи активного навчання
Необхідне обладнання	Під час викладання навчальної дисципліни використовуються загально вживане програмне забезпечення та операційні системи, комп'ютер, мультимедійний проектор, мультимедійна дошка.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням: <ul style="list-style-type: none"> • іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50

<p>діяльності)</p>	<p>Поточне оцінювання під час семестру – 50 балів. Підсумкова максимальна кількість балів <u>100</u></p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що завдання самостійної роботи до кожної теми, виконані здобувачами вищої освіти, будуть їх оригінальними відповідями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. У будь-якому випадку здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання запланованих видів навчальної роботи та двох колоквиумів. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичного матеріалу з навчальної дисципліни перевіряється шляхом усного опитування, поточного програмованого контролю знань. Водночас обов'язково враховуються: присутність на заняттях та активність здобувача вищої освіти під час семінарського заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання. Семестрова підсумкова оцінка визначається як сума балів з усіх запланованих видів навчальної роботи та іспиту. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до іспиту.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Комунікація як складова культури. 2. Культура суспільства як поняття. 3. Субкультура, раса, міф, етнічність, етнічна група. 4. Комунікація та її складові. 5. Підходи в дослідженні комунікації та культури. 6. Міжнародна комунікація, глобальна комунікація, полі-культурна комунікація. 7. Комунікація, пов'язана зі співставленням певних явищ різних культур, міжкультурна комунікація. 8. Взаємодія мови та культури. 9. Сприйняття та його перешкоди в міжкультурній комунікації: сприйняття, сформовані культурою. 10. Категорії сприйняття, сприйняття, сформовані культурою. 11. Упередження: забобон, стереотип. 12. Колективізм та індивідуалізм, низький та високий контекст.\ 13. Історія та досвід. 14. Стать, соціальні класи, правила. 15. Соціальні формування, шаблони міркування, цінності, світогляд. 16. Сприйняття та його перешкоди в міжкультурній комунікації: особисті сприйняття в рамках культури. 17. Вербальна комунікація та її перешкоди в міжкультурному середовищі. 18. Особливості вербального спілкування представників різних культур. 19. Вербальна компетентність: акцент, ритм, конотація, контекст, ідіоматичність.

	<p>20.Невербальна комунікація та її перешкоди в міжкультурному спілкуванні.</p> <p>21.Проксеміка як наука: відстань, сприйняття відстані, використання відстані в спілкуванні.</p> <p>22.Час як категорія невербального спілкування.</p> <p>23.Мова тіла як категорія невербального спілкування.</p> <p>24.Зовнішність і запах як категорії невербального спілкування, перешкоди, створювані зовнішнім виглядом і запахами в міжкультурному середовищі.</p> <p>25.Безпосередність поведінки й фізіологічні реакції як категорії невербальної комунікації.</p> <p>26. Що таке компетентність?</p> <p>27. Полікультура в освітньому середовищі.</p> <p>28. Булінг та школа.</p> <p>29. Конфлікти та шляхи їх вирішення.</p> <p>30. Основні категорії полікультурної компетентності учителя.</p> <p>31. Основні методи та принципи дослідження міжкультурних відмінностей.</p> <p>32. Використання засобів масової інформації у формуванні полікультурної компетентності учителя.</p> <p>33. Освіта сьогодні та полікультура. Досвід. Перспективи.</p> <p>34. Організація освітнього процесу в різних країнах світу.</p> <p>35. Проблеми сприйняття інших культур в освіті.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Схема навчальної дисципліни*

Тиждень	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література. Ресурси в Internet	Термін виконання
1	ЗМ1. Теоретичні засади Полікультурної компетентності. Т 1. Полікультурна компетентність учителя.	<i>Лекція 1</i> Сутність дисципліни полікультурна компетентність учителя. Її об'єкт та завдання. <i>Семінарські заняття</i> <i>СЗ 1</i> Сутність дисципліни полікультурна компетентність учителя. Її об'єкт та завдання.	1-2,4	1-- й тиждень
2	Т 2. Категорії компетентності.	<i>Лекція 2</i> Основні категорії полікультурної компетентності учителя. <i>Семінарське заняття</i> <i>СЗ 2</i> Основні категорії полікультурної компетентності учителя.	1-5	2-й тиждень
3	Т 3. Система культур.	<i>Лекція 3</i> Україна в системі світових культур. <i>Семінарські заняття</i> <i>СЗ. 3</i> Україна в системі світових культур.	2-6	3- й тиждень
4	Т 4. Стереотипність.	<i>Лекція 4</i> Поняття про стереотипи. Причини їх формування. <i>Семінарські заняття</i> <i>СЗ.4</i> Поняття про стереотипи. Причини їх формування.	1-7	4-й тиждень
5	Т 5. Міжкультурні відмінності	<i>Лекція 5</i> Основні методи та принципи дослідження міжкультурних відмінностей. <i>Семінарські заняття</i> <i>СЗ.5</i> Основні методи та принципи дослідження міжкультурних відмінностей.	7-8	5-й тиждень

6	Т 6. Вербальна та невербальна комунікація.	Лекція 6 Вербальне та невербальне вираження у різних культурах. Семінарські заняття СЗ.6 Вербальне та невербальне вираження у різних культурах.	3-7	6-й тиждень
7	Т 7. Іншомовна культура	Лекція 7 Шляхи засвоєння іншомовної культури. Типи взаємодій культур. СЗ.7 Шляхи засвоєння іншомовної культури. Типи взаємодій культур	3-6	7- тиждень
8	Т 8. Культурний шок	Лекція 8 Концепція культурного шоку. СЗ.8 Концепція культурного шоку. Модуль 1		8- тиждень
9	ЗМ 2. Практичний аспект полікультурної компетентності. М 2 Суть полікультурної компетентності. Т 9.	Лекція 9 Конфлікти. Причини виникнення. Шляхи розв'язання. СЗ.9 Конфлікти. Причини виникнення. Шляхи розв'язання.	1,3	9-й тиждень
10	Т 10. Поняття толерантності.	Лекція 10 Толерантність як основний засіб для роботи учителя . СЗ.10 Толерантність як основний засіб для роботи учителя .	4,5	10-й тиждень
11	Т11. Формуванн толерантних відносин.	Лекція 11 Етапи формування толерантних відносин до чужої культури. СЗ.11 Етапи формування толерантних відносин до чужої культури.	3,5	11-й тиждень
12	Т 12. Булінг.	Лекція 12 Булінг в освітньому	4,7	12-й тиждень

	Законодавчі акти.	<i>просторі. СЗ.12 Булінг в освітньому просторі.</i>		
13	Т 13. <i>Суть та категорії комунікативної компетентності учителя.</i>	<i>Лекція 13 Комунікативна компетентність учителя. СЗ.13 Комунікативна компетентність учителя.</i>	3,2,6	13-й тиждень
14	Т 14. Формування полікультурної компетентності вчителя різними засобами.	<i>Лекція 14 Використання засобів масової інформації у формуванні полікультурної компетентності учителя СЗ.14 Використання засобів масової інформації у формуванні полікультурної компетентності учителя</i>	3,4	14-й тиждень
15	Т 15. Формування полікультурної компетентності вчителя різними засобами.	<i>Лекція 15 Використання інтернет ресурсів та фільмів у формуванні полікультурних компетентностей. СЗ.15 Використання інтернет ресурсів та фільмів у формуванні полікультурних компетентностей.</i>	1-5	15-й тиждень
16	Т 16. <i>Освіта та полікультура. Досвід. Перспективи.</i>	<i>Лекція 16 Освіта сьогодні та полікультура. Досвід. Перспективи. СЗ.16 Освіта сьогодні та полікультура. Досвід. Перспективи.</i>	1-5	16-й тиждень